

Sygn. akt VI U 832/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Radomiu VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Jarosław Łuczaj

Protokolant st. sekr. sąd. Marta Gackiewicz

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2016 roku w Radomiu

sprawy M. M. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania M. M. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 26 czerwca 2014 roku, nr (...) -SER-I- (...)

oddala odwołanie.

SSO Jarosław Łuczaj

Sygn. akt VI U 832/14

UZASADNIENIE

W dniu 2 lipca 2014 roku M. M. (1) wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 23 czerwca 2014 roku, nr (...) -I- (...), odmawiającej przyznania mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Zarzucił jej niezgodność ze stanem faktycznym i wskazał na swoje liczne schorzenia (odwołanie – k. 2).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie wskazując, że w aktach sprawy znajduje się orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 29 maja 2014 roku, w którym ustalono, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy, co – na skutek złożonego sprzeciwu – potwierdziła komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 16 czerwca 2014 roku. W okresie od 16 listopada 2010 roku do 31 grudnia 2012 roku wnioskodawca był uprawniony do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, zaś od 1 stycznia 2013 roku do 31 maja 2014 roku z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Z uwagi na fakt, że wnioskodawca nie został uznany za niezdolnego do pracy, to zaskarżona decyzja nie narusza prawa (odpowiedź na odwołanie – k. 3).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

M. M. (1), urodzony (...), w dniu 12 października 2010 roku złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniosek o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy (wniosek – k. 1-5 akt ZUS).

Decyzją z dnia 21 grudnia 2010 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał M. M. (1) prawo do okresowej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy do 30 września 2011 roku. Na skutek kolejnych wniosków o ponowne ustalenie prawa do renty, decyzją z dnia 11 października 2011 roku prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy zostało przedłużone do 30 czerwca 2012 roku, decyzją z dnia 16 lipca 2012 roku – do 31 grudnia

2012 roku, zaś decyzją z dnia 21 stycznia 2013 roku przyznano mu prawo do okresowej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1 stycznia do 30 września 2013 roku, a decyzją z dnia 31 października 2013 roku – do 31 maja 2014 roku (decyzje – k. 112-114, 133, 144, 160 akt ZUS).

W dniu 28 kwietnia 2014 roku M. M. (1) złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W związku z tym 29 maja 2014 roku wydane zostało orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, w którym M. M. został uznany za nadal częściowo niezdolnego do pracy do 31 maja 2017 roku. Na skutek zgłoszenia zarzutu wadliwości tego orzeczenia, w dniu 16 czerwca 2014 roku komisja lekarska ZUS ustaliła, że M. M. nie jest niezdolny do pracy (wniosek, orzeczenie lekarza orzecznika, zarzut wadliwości i orzeczenie komisji lekarskiej – k. 164, 166, 167 i 171 akt ZUS).

Z uwagi na powyższe, decyzją z dnia 26 czerwca 2014 roku, nr (...) -SER-I- (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił M. M. (1) dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (decyzja – k. 173 akt ZUS).

W okresie od 26 listopada do 5 grudnia 2012 roku M. M. (1) przebywał na Oddziale Urologicznym (...) w K., celem usunięcia przepukliny w bliźnie pooperacyjnej po nefrektomii lewostronnej. Zabieg ten został wykonany 29 listopada 2012 roku. 26 sierpnia 2014 roku chirurg I. L. stwierdził u M. M. (1) stan po nefrektomii lewostronnej z powodu roponercza kamicznego, bez zastoju i złożeń, nawrotową przepuklinę w bliźnie pooperacyjnej i białkomocz oraz stwierdził, że ze względu na nawrotową przepuklinę jest on niezdolny do pracy fizycznej. Od 11 maja do 1 czerwca 2015 roku M. M. (1) przebywał na leczeniu sanatoryjnym w Oddziale Sanatoryjnym (...) w U. (odpisy kart informacyjnych i zaświadczenia lekarskiego – k. 53-55).

W dniu 27 sierpnia 2015 roku M. M. (1) został przyjęty na Izbę Przyjęć (...) Sp. z o.o. w R. z rozpoznaniem przepukliny pępkowej bez niedrożności lub zgorzeli (odpis pisma z 27 sierpnia 2015 roku – k. 71).

W okresie od 29 października do 2 listopada 2015 roku M. M. (1) przebywał na Oddziale (...) Sp. z o.o. w R., celem planowego leczenia przepukliny brzusznej w bliźnie pooperacyjnej. Zabieg został wykonany bez powikłań, a leczony został wypisany w stanie ogólnym dobrym (karta informacyjna – k. 88-89).

Orzeczeniem z dnia 11 grudnia 2015 roku (...) Zespół (...) o Niepełnosprawności w R. zaliczył M. M. (1) do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Orzeczenie to zostało wydane do 31 grudnia 2017 roku, a ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 24 listopada 2015 roku. Odnośnie odpowiedniego zatrudnienia wskazano stanowisko pracy przystosowane do stopnia niepełnosprawności (akta sprawy dot. ustalenia stopnia niepełnosprawności).

Opinią z dnia 28 stycznia 2016 roku K. B. – specjalista chirurgii ogólnej, uznał M. M. (1) za całkowicie niezdolnego do pracy (odpis opinii – k. 109).

Dnia 29 czerwca 2016 roku wykonano M. M. (1) badanie TK zatok obocznych nosa. W dniu 24 listopada 2016 roku otrzymał on skierowanie na oddział otolaryngologii w związku z zakwalifikowaniem na zabieg reoperacji zatok obocznych nosa. Ponadto M. M. leczy się w (...) Sp. z o.o. w K., gdzie 19 kwietnia 2017 roku ma rozpocząć leczenie (kopie skierowania, potwierdzenia kwalifikacji, wyniku badania i karty informacyjnej – k. 164-168).

Z zawodu M. M. (1) jest technikiem mechanizacji rolnictwa, a ostatnio pracował jako piaskarz. W 1982 i 2009 roku miał usuwane polipy z nosa. Cierpi on na chorobę dyskopatyczno-zwyrodnieniową kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego bez dysfunkcji czynnościowej i zespołu korzeniowego oraz przewlekłe zapalenie zatok bocznych nosa bez powikłań. Schorzenia te nie powodują u niego niezdolności do pracy (opinia biegłych z zakresu ortopedii i laryngologii – k. 12-13).

Również przewlekły zespół bólowy kręgosłupa bez objawów korzeniowych i istotnych deficytów ruchowych w przebiegu zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych nie powoduje niezdolności M. M. do pracy (opinia biegłego z zakresu neurologii – k. 23-24).

W 1984 roku M. M. (1) przeszedł zabieg kamicy nerki prawej, a w 2010 roku usunięcia nerki lewej z powodu roponercza i kamicy. Ponadto wykazuje on objawy pęcherza neurogennego. Także te schorzenia nie powodują u niego niezdolności do pracy (opinia biegłego z zakresu urologii – k. 43).

Stan po nefrotomii prawostronnej z powodu kamicy nerki prawej w 1984 roku, po nefrectomii lewostronnej z powodu roponercza w 2010 roku, po operacji przepukliny w bliźnie pooperacyjnej w 2012 roku, nawrotowa przepuklina w bliźnie po nefrectomii lewostronnej i po operacji naprawczej przepukliny pachwinowej po stronie prawej – nie powodują u M. M. (1) niezdolności do pracy (opinia biegłego z zakresu chirurgii z opinią uzupełniającą – k. 63, 92-96).

M. M. (1) jest zdolny do pracy. W przeszłości pracował również jako magazynier, frezer i pracownik produkcji, zaś obecnie jest zatrudniony jako dozorca. Jego aktualny stan zdrowia pozwala na kontynuowanie zatrudnienia na tym stanowisku z ograniczeniem ciężkiej pracy fizycznej związanej z podnoszeniem ciężarów oraz w pozycji długotrwale wymuszonej. Zaostrzenie jego choroby może być leczone w ramach czasowej niezdolności do pracy (opinia biegłej z zakresu medycyny pracy – k. 155-157).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych dokumentów, które nie były kwestionowane przez strony i nie budziły wątpliwości Sądu. Podstawę ustaleń stanowiły też opinie biegłych sądowych, które zostaną omówione w dalszej części.

Renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie warunki określone w art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 887 z późn. zm.), tzn. jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy oraz niezdolność ta powstała w okresach wymienionych w ust. 1 pkt 3) wskazanego artykułu, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego nie podlegał badaniu w niniejszej sprawie, bowiem nie był sporny.

Niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo - osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ust. 1, 2 i 3 w/ w ustawy).

Kwestią sporną w sprawie niniejszej pozostawało ustalenie czy stopień zaawansowania rozpoznanych u wnioskodawcy schorzeń powoduje u niego niezdolność do pracy.

Stwierdzić należy, że o uznaniu niezdolności do pracy, jej rodzaju i rozmiaru nie decyduje samo schorzenie, lecz stopień jego zaawansowania. O istnieniu takiej niezdolności nie decyduje i nie może decydować także subiektywne odczucie badanego, ale obiektywna ocena specjalistów biegłych lekarzy sądowych. W sprawie, w której przedmiotem jest prawo do świadczenia rentowego warunkująca powstanie tego prawa i będąca elementem ustaleń faktycznych ocena niezdolności do pracy wymaga wiadomości specjalnych i musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych posiadających odpowiednią wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń zainteresowanego.

W związku z powyższym, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu neurologii, ortopedii, laryngologii i urologii. Mimo rozpoznanych u M. M. (1) schorzeń, biegli ci uznali go za zdolnego do pracy fizycznej zgodnej z kwalifikacjami (biegli R. K. i M. C.), orzekli, że schorzenia te nie powodują niezdolności do pracy (biegły I. F.), czy też stwierdzili, że dolegliwości te nie dają podstawy do orzeczenia niezdolności do pracy (biegły W. L.).

Na wniosek ubezpieczonego Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu chirurgii, który jednak również (mimo stwierdzonych dolegliwości) uznał go za zdolnego do wykonywania pracy. Opinia tego biegłego była kwestionowana przez wnioskodawcę, w związku z czym Sąd zobowiązał biegłego do jej uzupełnienia, przez odniesienie się do

podniesionych zarzutów. W obszernej opinii uzupełniającej biegły P. R. podtrzymał swe stanowisko, szczegółowo ustosunkowując się do kwestii podniesionych przez M. M. (1).

Z uwagi na powyższe, skarżący wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych z zakresu chirurgii i nefrologii. W ocenie Sądu wnioski te były bezzasadne, gdyż dotychczasowe opinie biegłych ze wskazanych dziedzin nie budziły wątpliwości, zaś zarzuty względem nich miały charakter czysto polemiczny. Dlatego też zostały one oddalone (zapis na płycie CD – k. 115).

Sąd oddalił również wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka K. B. (zapis na płycie CD – k. 115), tj. lekarza, który sporządził opinię o niezdolności wnioskodawcy do pracy. Przede wszystkim zauważyć należy, że opinia ta ma jedynie charakter dokumentu prywatnego, a więc nie korzysta z waloru dowodu z opinii biegłego sądowego. Stąd też nie ma sprzeczności pomiędzy opiniami biegłych sporządzonymi w niniejszej sprawie, bowiem wszyscy biegli powołani przez Sąd zgodnie uznali, że M. M. nie jest niezdolny do pracy. Jeżeli zaś chodzi o dowód z zeznań świadka K. B., to zauważyć trzeba, iż jak wyżej wskazano - w niniejszej sprawie konieczne było przeprowadzenie dowodu z opinii właściwych biegłych, posiadających odpowiednią wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń zainteresowanego. Dowód taki nie może być więc zastąpiony zeznaniami świadków. Zaznaczyć też należy, że sporny w sprawie nie był charakter schorzeń i dolegliwości ubezpieczonego, lecz ich skutki w odniesieniu do jego zdolności do pracy.

O istnieniu niezdolności do pracy nie decyduje i nie może decydować także subiektywne odczucie badanego, ale obiektywna ocena specjalistów biegłych lekarzy sądowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 1998 r., II UKN 466/97, wyrok Sądu Najwyższego z 20 maja 2013 r., sygn. akt I UK 650/12).

Z powyższych względów oddaleniu podlegał również wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania M. M. (1) w charakterze strony i z zeznań świadka T. M. (zapis na płycie CD – k. 73)

Ostatecznie Sąd dopuścił z urzędu dowód z opinii biegłej z zakresu medycyny pracy, która w swej jednoznacznej opinii także uznała badanego za zdolnego do pracy. Również ta opinia była przedmiotem zarzutów wnioskodawcy, który wniósł o jej uzupełnienie. Zdaniem Sądu wniosek ten był bezzasadny, a podniesione zarzuty i w tym przypadku miały charakter dowolnej polemiki z prawidłowymi ustaleniami biegłej. Dlatego też i ten wniosek podlegał oddaleniu (zapis na płycie CD – k. 176).

Podkreślić należy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, dowód z opinii biegłego, jak i instytutu, ma szczególny charakter, mianowicie korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Do dowodów tych nie mogą więc mieć zastosowania wszystkie zasady o prowadzeniu dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 kpc. W konsekwencji nie można przyjąć, że sąd obowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych czy też z opinii instytutu w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony. W świetle art. 286 kpc, sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub z opinii instytutu, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas, gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, względnie też nie wyjaśnia istotnych okoliczności (tak wyrok Sądu Najwyższego z 15 lutego 1974 roku, II CR 817/73, LEX nr 7404; wyrok Sądu Najwyższego z 18 lutego 1974 roku, II CR 5/74, LEX nr 7407; wyrok Sądu Najwyższego z 13 października 1987 roku, II URN 228/87, (...), LEX nr 9281). Sytuacja taka nie zaistniała jednak miejsca w przedmiotowej sprawie.

Sąd podzielił wnioski opinii biegłych z zakresu neurologii, ortopedii, laryngologii, urologii, chirurgii i medycyny pracy, uznając je za miarodajne dowody w sprawie. Sporządzone bowiem zostały przez specjalistów z zakresu schorzeń, na które cierpi wnioskodawca. Biegli wydali swoje opinie po uprzednim zbadaniu M. M. (1), po zapoznaniu się z dokumentacją lekarską zgromadzoną w aktach organu i przedstawioną przez niego oraz po przeanalizowaniu jego historii choroby. Uznać więc należy, że została zgromadzona pełna dokumentacja medyczna wnioskodawcy. W ocenie Sądu Okręgowego opinie te są rzetelne, fachowe i nie budzą uzasadnionych zastrzeżeń. Biegli dokonali wnikliwej analizy stanu zdrowia ubezpieczonego pod kątem jego schorzeń i uzasadnili swoje konkluzje na temat jego zdolności

do pracy. Podkreślić należy, że wnioski tych opinii korelują ze sobą i są zbieżne z ustaleniami dokonanyymi przez komisję lekarską ZUS.

W tym miejscu podnieść należy, że orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności M. M. nie przesądza samo w sobie o jego niezdolności do pracy. Wręcz przeciwnie, z samej jego treści odnośnie odpowiedniego zatrudnienia wskazano stanowisko pracy przystosowane do stopnia niepełnosprawności. Już z tego wynika, że wnioskodawca jest osobą zdolną do pracy.

W toku procesu skarżący składał szereg dokumentów, z których jego zdaniem wynikało pogorszenie jego stanu zdrowia, skutkujące niezdolnością do pracy. Okoliczności te nie wpłynęły jednak na ocenę prawidłowości zaskarżonej decyzji, gdyż ewentualne pogorszenie stanu zdrowia może być podstawą nowego wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy, a w tej sprawie Sąd oceniał stan zdrowia ubezpieczonego (a w konsekwencji jego zdolność do pracy) na datę wydania tej decyzji.

Kryteria oceny zdolności M. M. (1) do pracy, określone w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zostały uwzględnione przez biegłych. W świetle tych opinii Sąd ustalił, iż skarżący nie jest osobą niezdolną do pracy. Tym samym nie spełnia on przesłanek do przyznania mu renty z tytułu niezdolności do pracy.

Z tych względów, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, Sąd oddalił odwołanie jako bezzasadne.

SSO Jarosław Łuczaj